

Däde Gorkuda ýüzlenme

Category: Goşgular, Kitapcy

написано kitapcy | 23 январа, 2025

Däde Gorkuda ýüzlenme DÄDE GORKUDA ÝÜZLENME

1.

Kabul etseň huzuryňa geldim danaýy däde,
Saňa çenli uzak ýoly dähedem-dessem äde.

Domrulyň däliligini dilesem, sen bermezmiň,
Berseň biraz dälilik, pelege per bermerin.

Dünýeden nadyl etme, malyny dilemäýin,
Enem-atam bolsa-da janyny dilemäýin.

Köpri gursam il-günüme, kentlerimi bezesem,
Gollarym hiç kese däl, diňe Alla uzasyn.

Ýüzüm kybla mahaly, Hakdan gelsin Ezraýyl,
Bu başym seždedekä niçik, nätse men kaýyl.

Ýarym ýanymda, belki, janym janyma gatar,
Ogullarym ojagma bolanja közün atar...

Senem şonda ýanymda bolarmyň dana däde?!
Huzuryňa geldim men dähedem-dessem äde.

2.

Dek düýnem gorkulydyň, danaýy dädem Gorkut,
Pyşdyl başyn gizledi, dilegleriňden gorkup.

Bir-birini satdylar, hile gurup terkiler,
Hudadan gorkmadylar, senden welin gorkdular.

Olaryň bu bolşy gülki ýa ilime alamat,
Gülki bolmak tilkilere könediň gelýän adat.

Ýa olar sen-den däl-de, ilden gorkdularmyka?!

Nesilllerinden gorkanyň eli bararmy ata?

Ah, Gorkut dädem, ah, Gorkut dädem, men nädem,
Has öňe gitmeliler ýetmän gaýdýarka bärden.

3.

Dädem, saňa aýandyr, haýyr-şeriň arasy,
Synama bakyp diýdiler: «Bu-la haýryň ýarasy».

Ýagşy söz – ýaranjaňlyk, mertler gedem bilendi,
Pyntyk ýalyja kalbym ýetmiş ýerden dilindi.

Bize «goýun» diýdiler «dinozawrlardy» biz,
«Köpelyänler» diýdiler azalyanlardandyk biz.

Tabydyna götertmeýän beýik ömürler ýokdy,
Ýurdumyzda altyn-zer däl, gara kömürem ýokdy...

Tozanly çöl, şor getiren gara suw hem KPSS,
Münberdäki köpekden gelyärdi gyryljak ses.

Aňryňyz Gorkut ata däl, aslyňyz maýmyn diýdiler,
Kimler möjege dönüp, bir-birini iýdiler.

Şahyrlar ýaňkalaşyp, şerap satan gönendi,
Maşgalalar bozulyp, ýumry satan gönendi.

Halal başa bela geldi töwir bilen sünnetden,
Kä kişiler bähbit tapdy, arza bilen gybatdan...

Seni inkär etmegiň muzdy, baýragy ne eken,
Indi bilendir, belki, sada hem dana Türkmen.

4.

Diňe bir zada düşündim, seni diňleýän üçin,
Dünýäni dünýe bilmän, älemde güňleýän üçin.

Seň kesgitli sözüňi, gaýa deňeýän üçin,
Her günde bir daş alyp, daşlary eleýän üçin.

Hormatyňa Alladan günäsin dileýän üçin,
Özüni okyjyň däl, nesliň diýip bilýän üçin.

Dabanyňa gan öýdürip, ýoluňdan gelyän üçin,
Külde depe bolmajagyn, elbetde, bilýän üçin.

Özi ile geň-taň bolup, illeri geňleýän üçin,
Gözüniň däl, kalbynyň ýaşy diňmeýän üçin.

Aňynda pähim-paýhasyň, guş deý uçar güsürdäp,
Şonda ýüregi özüne päsgep berer gürsüldäp...

5.

Tüsse içre guşuň döner ganaty gara,
Läbik suwda galan balyk böker gury kenara.

Domrulyň däliligin ber maňa, dana dädem,
Gerşi bürgütli daglara başymy uram, gidem.

Sen näme diýjek bolduň, düşünip bilmerinmi?
Beýdip, sözün aýdanlar, biz taýa gelmez indi.

Allam geçirsin ýazygym, – şeytany günälerim,
Her namazda okasam, boý soňy dilänleriň...

Ýaşasam, işläp ýörsem, dursam, ýansam ýa sönsem,
Goý, däl diýsinler maňa, besdir saňa söýensem.

Haýry senden noş eýläp, şeri seň bilen bilsem,
Seni nusga edinen danalary diňlesem...

Gara gaýa bakdym-la, bakdym doýmaýa-doýmaýa,
Gaýadan çeşme-bulak akdy goýmaýa-goýmaýa.

Dag başyndan duman çökdü bu oğlan höwesime,
Zar bolupdyr dereler arlaýan şir sesine...

Seni ýatlap otyrkam, belki, eý, Gorkut atam,
Hyrlysyna söýenip, gelmezmi «gorkulan» atam...

6.

Aýagyndaky çokaýy, gysmasa bolýar atamyň,
Üstüne münen bedewi, tesmese bolýar atamyň.

Bilinden sypmasyn syýy geýen gyrmyz donunyň,
Gül biter daman ýerinden arassa al ganynyň.

Atam öler eý, dädem, ruhy seni penalar,
Hem meni, imana dolar, dilindäki senalar.

Barmaly ýerine ýetmän, gaýtmaz ol bäre-bärdem,
Olaryň ýurdy, seni söýşi başgady, dädem...

Aýagynda çokaýy, gysmasa bolýar atama,
Üstüne münen bedewi, tesmese bolýar atama...

Soň ony ýygnan Gökdepe gökdäki depe bolar,
Üstlerinde Gün ýaşyp, üstlerinde Gün dogar...

Tümmek-tümmeklere gurban, göýä bary bir ýaly...
Emma şehit tümmegine, heý-de, taý geljek barmy!?

Dädem, indi niçe asyr bakýarsyň sen bu dünýä,
Mundan bir nesliň gitse, ýene bir nesliň inýä.

Nesiller nesile gurban, göýä bary bir ýaly,
Emma il söýen nesile, heý-de, taý geljek barmy!?

«Men Watany söýýän» diýmek aňsat-la, dana dädem,
Ýöne söz yzynda durmak aňsat däl dana dädem.

Paýhasyň Nýutony, Eýnşteýni, Paskaly sen,
Iliňi söýmäň syryn aç, özüňe gulak asýana sen.

«Uçan guşuň perine garalyk ýokmasyn» diýip,
«Suw bulanykdan balyklar kenara bökmesin» diýip.

«Saçagyň berekedini hatynlar dökmesin» diýip,
«Ykbaly göterlen Türkmen indi bir çökmesin» diýip...

Dileg edeli, dädem, dädem, dädelerim...
Pederlerim, didelerim...

edebiyatwesungat Goşgular